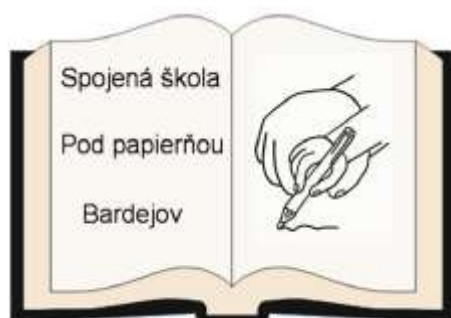

Spojená škola, Pod papierňou, Bardejov

Školský vzdelávací program

Praktická škola – ISCED 2C – nižšie stredné vzdelanie
pre žiakov s mentálnym postihnutím

Motto: „ Pomôž mi, aby som to urobil sám.“

M. Montessori

Názov a adresa školy	Spojená škola, Pod papierňou, Bardejov
Názov školského vzdelávacieho programu	Mladí remeselníci
Stupeň vzdelania	ISCED 2C- nižšie stredné vzdelávanie
Kód a názov učebného odboru	6492E00 Praktická škola
Forma výchovy a vzdelania	denná
Dĺžka štúdia	3 roky
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školského zariadenia	štátne

Platnosť dokumentu

Dátum prerokovania ŠkVP na pedagogickej rade školy	27.8.2009
Dátum prerokovania ŠkVP na Rade školy	24.9.2009
Dátum schválenia ŠKVP zriaďovateľom	26.8.2009
Platnosť ŠKVP od	1.9.2009

Platnosť /revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie zmeny, úpravy apod.
Platnosť ŠkVP	1. 9. 2009	Učebné osnovy pre 1. ročník
Dodatok č. 2	29. 8. 2010	Učebné osnovy pre 2.ročník
Platnosť/po prerokovaní na PR a RŠ/	1. 9. 2010	
Dodatok č.3	30. 8. 2011	Učebné osnovy pre 3.ročník
Platnosť/po prerokovaní na PR a RŠ/	1. 9. 2011	
Revidovanie	27.8.2014	Prepracované učebné osnovy
Platnosť po prerokovaní na PR	1. 9. 2014	

1 Identifikačné údaje

Predkladateľ

Názov školy	Spojená škola
Adresa	Pod papierňou, 085 01 Bardejov
IČO	42079322
Riaditeľ školy	Mgr. Magdaléna Zábojníková
Zástupca pre SZŠ	Mgr. Božena Haburčáková
Zástupca pre PrŠ	Mgr. Anna Mikulová
Koordinátori pre tvorbu ŠkVP	Mgr. Darina Rondošová Mgr. Božena Haburčáková Mgr. Anna Mikulová
Spoluvorcovia ŠkVP	Vedúca MZ pre PrŠ - Mgr. Iveta Maníková
Realizačný tím	Všetci pedagógovia praktickej školy, Pod papierňou , Bardejov
Kontakty	tel./fax : 054/4722182 e-mail: szsby@stonline.sk

Zriaďovateľ

Názov	Krajský školský úrad
Adresa	Tarasa Ševčenka 11, 080 01 Prešov

.....
Mgr. Magdaléna Zábojníková
riaditeľka školy

OBSAH

- 1 Identifikačné údaje
- 2 Ciele výchovy a vzdelávania
- 3 Vlastné zameranie školy
  - 3.1 Charakteristika školy
  - 3.2 Profilácia školy
  - 3.3 Charakteristika pedagogického zboru
  - 3.4 Organizácie pracujúce pri škole
  - 3.5 Dlhodobé projekty a granty
  - 3.6 Prezentácia školy
  - 3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi
  - 3.8 Vnútrošný systém kontroly a hodnotenie zamestnancov
  - 3.9 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov
- 4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu pre praktickú školu
  - 4.1 Ciele výchovy a vzdelávania
  - 4.2 Charakteristika vzdelávania a formy organizácie výchovy a vzdelávania
  - 4.3 Stupeň vzdelávania
  - 4.4 Vyučovací jazyk
  - 4.5 Postup do ďalšieho ročníka
  - 4.6 Spôsob a podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania
5. Profil absolventa
  - 5.1 Kľúčové kompetencie absolventa
6. Učebný plán
  - 6.1 Disponibilné hodiny
  - 6.2 Prierezové témy
- 7 Učebné osnovy pre praktickú školu- v prílohe
- 8 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu pre praktickú školu
  - 8.1 Personálne zabezpečenie
  - 8.2 Materiálno- technické a priestorové zabezpečenie
  - 8.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
- 9 Hodnotenie výsledkov vzdelávania žiakov

2 Ciele výchovy a vzdelávania

Vzdelávacie priority školy vychádzajú a rešpektujú ciele štátneho vzdelávacieho programu pre nižšie stredné vzdelávanie. Školský vzdelávací program vychádza zo všeobecných vzdelávacích cieľov a kľúčových kompetencií určených Štátnym vzdelávacím programom. Zohľadňuje skúsenosti pedagogických pracovníkov školy, vychádza z ich schopností a možností, zamerania školy a z analýza doterajšej pedagogickej praxe na škole.

Hlavným cieľom vzdelávania v Praktickej škole je rozvíjanie získavaných vedomostí, postojov a skúseností klientov s mentálnym postihnutím na úrovni ich dosiahnuteľnosti. Absolvent praktickej školy ISCED 2C by mal fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohol čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku.

Ciele výchovy a vzdelávania:

- získať všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch
- rozvíjať kľúčové kompetencie v rôznych životných situáciách tak, aby ich vedeli správne a samostatne použiť v občianskom živote
- podporiť osobnosť a záujmy každého žiaka tak, aby mohol zažiť pocit úspechu a stal sa z neho sebavedomý a vyrovnaný jedinec, ktorý je k sebe kritický a zároveň schopný rozvíjať svoje individuálne schopnosti a využívať svoje možnosti, vedieť kompenzovať svoje obmedzenia
- rozvíjať u žiakov pocit zodpovednosti za seba a svoje okolie, zmysel pre spoluprácu a sociálne cítenie
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niest zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote
- snažiť sa, aby žiaci dokázali prijímať informácie v hovorenej a posunkovej reči
- zdokonaľovať základné matematické predstavy.
- regulovať vlastné správanie, poznávať svoje práva a povinnosti.
- získavať a osvojovať si základné pravidlá spoločenského správania
- chápať dobro a zlo z náboženského hľadiska s rozširovaním si obzoru o kresťanskej viere
- vnímať druhy umenia podľa druhu a stupňa postihnutia
- zvyšovať pohybovú kultúru, pohybom zlepšovať zdravotný stav žiakov
- pozitívne vnímať najbližších členov rodiny a zamestnancov školy
- vytvárať správny vzťah k vlastnému zdraviu
- získavať základné zručnosti v príprave jednoduchých jedál a prác v domácnosti.

Naplnenie cieľov výchovy a vzdelávania u jednotlivých žiakov musí korelovať s jeho možnosťami a primerane rešpektovať stupeň jeho postihnutia.

3 Vlastné zameranie školy

Spojená škola, Pod papierňou v Bardejove sa nachádza v regióne s významnými historickými, kultúrnymi i prírodnými pamiatkami a poskytuje edukáciu žiakom s mentálnym postihnutím.

Škola má 50 ročnú tradíciu. Prvá zmienka o Osobitnej škole v Bardejove je z roku 1962. Vyučovať sa začalo v školskom roku 1962/1963 v odpoľudňajších hodinách v miestnostiach školskej družiny III. ZŠ s 33 žiakmi. Škola sa v školskom roku 1985/1986 presťahovala do novej budovy na Přerovskej ulici, kde sídlila do roku 2005. V septembri 2005 sa presťahovala do nových priestorov na ulicu Pod papierňou kde sídli doteraz. Od januára 2008 nesie názov Spojená škola. V školskom roku 2011/2012 sme otvorili 18 tried so 163 žiakmi.

Hlavné zameranie školy je akceptácia a rozvoj rodinných a kresťanských hodnôt.

Škola má dve organizačné zložky Špeciálnu základnú školu a Praktickú školu. Špeciálna základná škola poskytuje vzdelávanie v troch základných vyučovacích variantoch A,B,C, vzdelávame aj autistov.

Praktická škola, ktorá vznikla v školskom roku 2000/2001 so zameraním na remeselné práce, poskytuje vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností žiakom s mentálnym a kombinovaným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilišti.

Súčasťou školy je špeciálnopedagogická poradňa, poskytujúca komplexný špeciálnopedagogický servis pre celý okres Bardejov a fyzioterapeutické služby pre našich žiakov a školský klub detí.

Školu navštevujú nielen miestni žiaci ale tiež žiaci z okresu Bardejov. Zloženie žiakov je vyvážené, máme žiakov s ľahkým, stredným, ťažkým mentálnym postihnutím a kombinovaným postihnutím, tiež žiakov s autizmom a inými poruchami autistického spektra.

Väčšina žiakov pochádza zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktoré ovplyvňuje aj ich dochádzku, správanie a edukačné výsledky.

Cieľ školy

Strategickým cieľom školy je stať sa školou rodinného typu, ktorá má na zreteli osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby, rozvíjať jeho kreativitu, komunikatívnosť, sebazpoznávanie a vzdelávať ho aj v oblasti ľudských práv. Pomáhame žiakom zorientovať sa v sebe, prírode a spoločnosti získaním vedomostí a zručností potrebných pre život a tým sa aktívne zapojiť do života spoločnosti. K tomuto cieľu chceme dôjsť vytvorením príjemného školského prostredia s využívaním najmodernejšej edukačnej techniky. Pomocou špeciálnych edukačných metód a foriem práce poskytujeme žiakom komplexnú starostlivosť. Cieľom školy je :

- vytvárať pozitívnu sociálnu klímu,
- zabezpečiť rozvoj individuality osobnosti dieťaťa,
- podporovať u žiakov vzťah k poznaniu a učeniu hrou a zážitkovým učením,
- obohatiť výchovu a vzdelávanie o regionálne prvky- spoznať ľudové tradície a zvyky,
- vytvárať u žiakov schopnosť komunikácie, spolupráce a tolerancie,
- demokraticky sa správať, konať a rozhodovať, vo vyšších ročníkoch a v praktickej škole primerane realizovať výchovu k manželstvu a rodičovstvu,
- cieľavedome využívať prestávky na pohyb a relaxačné chvíľky aj počas vyučovacej hodiny.

3.1 Charakteristika školy

Škola sa nachádza v tichom prostredí na začiatku sídliska, ďaleko od stanice čo je jej nevýhodou. Pozostáva zo štyroch vzájomne prepojených pavilónov. Je to niekdajšia škôlka, ktorá od jej postavenia v roku 1981 neprešla rekonštrukciou. Vzhľad školy je teda zanedbaný a svedčí o architektúre doby. Exteriér školy pôsobí zanedbane. Škola urgentne potrebuje zastabilizovať budovu a to spevnením obvodových múrov, odvodnením, opravou sklobetónových výplní. Vedenie školy opakovane žiada zriaďovateľa o finančnú pomoc pri realizácii opatrení vypracovaných v statickom posudku. Tento rok sa začali sanačné práce. Opravila sa strecha pavilónu, vymenili sa okná a dvere na terasách, školskej jedálni, školskom klube detí a praktickej škole. Postupne sa budú vymieňať okná v ostatných pavilónoch.

Škola nemá telocvičňu. Súčasťou školského areálu - exteriéru je voľný priestor, ktorý je možné využívať na šport, voľnočasové aktivity /vyžaduje si však väčšiu rekonštrukciu/

Priestorové a materiálne vybavenie školy

Vnútorne vybavenie je na vysokej úrovni. Vstup do školy a do tried na prízemí je bezbariérový. Škola je vybavená výtťahom.

Škola má k dispozícii 14 tried. Triedy sú veľké, priestrané, slnečné, vybavené novým výškovo nastaviteľným školským nábytkom. Triedy sú dotvorené relačnými kútikmi.

Školský klub detí má tri priestorovo rozsiahle miestnosti, využívané na odpoľudňajúce činnosti. Priestory sú funkčne vybavené tak, aby pomohli naplňať obsah výchovy a vzdelávania poskytovaného ŠKD. Súčasťou školy je Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, ktoré má k dispozícii 4 miestnosti – miestnosť pre psychológa, sociálneho pracovníka, psychopéda a rehabilitačnú miestnosť. Školskú jedáleň zastrešuje kuchyňa a priestranná jedáleň. Škola má odborné učebne – PC učebňa, školská dielňa a školská kuchynka, na relaxáciu žiakov je zriadený snozeolem. Všetky odborné učebne sú zariadené nadštandardne. Pedagógovia majú k dispozícii tri kabinety. Priestory pre prevádzkových pracovníkov sú účelovo a kvalitne zariadené. Učebnice, didaktické pomôcky, informačná a komunikačná technika, ako aj ďalšie pomôcky pre skvalitnenie vyučovacieho procesu sú zabezpečované v rámci finančných možností školy. Handicapované deti vo väčšej miere potrebujú rozvíjať svoje pracovné a pohybové zručnosti, preto ako nedostatok počítujeme absenciu telocvične a priestorovo väčšie dielne.

Škola poskytuje vzdelávanie žiakom nielen z mesta Bardejov, ale aj hendikepovaným žiakom z okresu Bardejov, ktorí prichádzajú do školy v sprievode rodičov. Aby títo rodičia počas vyučovania nečakali na svoje deti pred školou, alebo niekde inde, majú k dispozícii miestnosť, kde si môžu spokojne počkať na svoje deti. Táto miestnosť je využívaná na 100%.

Pre určenie strategických cieľov školy je potrebné určiť poslanie a víziu školy. Na to aby sa vízia stala skutočnosťou je potrebné urobiť dôkladnú analýzu vonkajšieho a vnútorného prostredia školy. SWOT analýza je považovaná za jednu z najznámejších analytických metód. Uplatňuje sa pri určovaní silných stránok, slabých stránok, príležitosti a hrozieb organizácie. Silné a slabé stránky organizácie charakterizujú jej interné prostredie, príležitosti a hrozby externé prostredie. (Pisoňová, 2011, s.55)

Silné stránky:

- tvorba nových predmetov v rámci školského vzdelávacieho programu,
- vytváranie pozitívnej atmosféry na vyučovaní, priaznivej edukačnej klímy
- individuálny prístup k žiakom,
- pozitívne hodnotenie žiakov,

- uskutočňovanie výchovy v duchu humanizmu, demokracie, morálky a práva
- tradičné aktivity školy,
- stabilný kolektív zamestnancov,
- zodpovednosť, flexibilita a operatívnosť všetkých zamestnancov školy,
- dobré vzťahy medzi zamestnancami školy,
- entuziazmus a motivácia pedagógov,
- príjemná rodinná atmosféra v škole,
- uplatňovanie princípov demokracie a humanizmu v procese riadenia,
- pomoc školy rodičom,
- využívanie IKT vo výchovno- vzdelávacom procese,
- počítačová gramotnosť pedagogických zamestnancov na dobrej úrovni,
- vybavenosť učebne IKT,
- dobrá spolupráca so školami v meste, aj v okrese, inštitúciami a organizáciami,
- úspešná prezentácia školy na verejnosti a v médiách,
- web stránka školy.

Slabé stránky:

- absencia športoviska
- vysoký počet žiakov pochádzajúcich zo sociálne a kultúrne zanedbaného prostredia

Príležitosti:

- získavanie grantov, príprava kvalitných projektov,
- zavádzanie netradičných metód do výchovno- vzdelávacieho procesu, inovatívnosť vyučovania, zážitkové učenie,
- ďalšie vzdelávanie zamestnancov školy
- poskytovanie poradenstva v ČŠPP pre školy a rodičov,
- získavanie sponzorov
- prezentácia školy na verejnosti.

Riziká:

- nezáujem rodičov o výsledky edukácie a dochádzky žiakov
- neustále sa zvyšujúca nepriaznivá ekonomická situácia väčšiny rodičov
- zhoršujúci sa stav finančných prostriedkov z dôvodu svetovej finančnej hospodárskej krízy pre potreby rekonštrukcie školy.

3.2 Profilácia školy

Víziou nášho školského vzdelávacieho programu je vytvoriť školu modernú, tvorivú, rodinného typu, ktorá individuálnym prístupom dosiahne maximum u jednotlivca. V naplnení školského programu nám pôjde o väčší rešpekt k potrebám a záujmom žiaka a k jeho príprave na praktický život.

Tento vytýčený cieľ dosiahneme pomocou špeciálnych výchovno-vzdelávacích metód a foriem práce poskytovať žiakom komplexnú starostlivosť, vybaviť ich súborom kľúčových kompetencií na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná a pripraviť ich tak na pracovné a sociálne uplatnenie v spoločnosti. Budeme vytvárať priestor pre rozvoj osobnostných vlastností, vlastných skúseností, dávať žiakom príležitosť k aktívnym činnostiam.

Škola sa nachádza v regióne s významnými historickým, kultúrnymi, religióznymi i prírodnými pamiatkami zaradenými do celosvetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Túto pozíciu školy chceme využívať a prehlbovať u žiakov hrdosť a lásku k svojmu rodisku a regiónu.

V rámci školského vzdelávacieho programu sme posilnili dotáciu vyučovacích hodín vo vzdelávacích oblastiach jazyk a komunikácia, a obohatili sme vzdelávanie o náboženskú výchovu, nakoľko žijeme v religióznej oblasti a rodičia prejavili záujem o vyučovanie tohto predmetu.

Výberom voliteľného predmetu sa profiluje zameranie praktickej školy v príprave žiakov na praktické činnosti v chránenom pracovisku alebo v domácnosti.

Naša praktická škola je odborne zameraná na remeselné práce. Tento predmet má poskytnúť žiakom základné vedomosti a zručnosti z oblasti ľudových remesiel ako sú: výšivkárstvo, paličkovanie, práca so šúpolím, drotárstvo a práca s drobným materiálom. V rámci navýšenia počtu vyučovacích hodín budú v prvom ročníku zakomponované aj remeslá: tkanie na tkáčskom stave a pletenie košíkov. V druhom ročníku to bude taktiež tkanie na tkáčskom stave a tvorba šperkov zo skla a polymerovej hmoty. Tretí ročník bude zameraný na opakovanie vedomosti a zručnosti nadobudnuté v 1.a2. ročníku.

Ďalším dôležitým prvkom je potreba poznania regionálneho folklóru, a jednotlivých remeselníkov v našom meste, ktorí sa prezentujú na jednotlivých výstavách v miestnom osvetovom stredisku. Jednou z foriem výchovy k tradíciám je aj návšteva výstav a účasť na „Remeselných dňoch“. Na týchto výstavách žiaci majú možnosť vnímať hodnotu materiálu a hodnotu práce, čo vedie k vnímaniu hodnoty ich vlastnej práce. Vnímaním krásy výrobku si obohacujú vlastnú fantáziu a estetické cítenie, ktoré potrebujú pri vlastnej tvorivosti.

Prax ukazuje, že do praktickej školy nastupujú každým rokom menej zruční žiaci. Z tohto dôvodu sme obsah učiva rozšírili o tretí tematický celok- plstenie. Tento celok bude slúžiť ako alternatíva pre žiakov so stredným mentálnym a telesným postihnutým, ktorí sú manuálne menej zruční, a tiež pre žiakov s poruchami správania, ktorí sú impulzívní a menej sústredení. Rozsah tematických celkov, ich poradie, prípadne zaradenie iných prác a časové rozvrhnutie učiva zvolí učiteľ podľa možnosti a schopností žiakov

3.3 Charakteristika pedagogického zboru

Na škole pracuje stály pedagogický zbor, tvorí ho 23 učiteľov, ktorí v prevažnej miere splňajú kvalifikačné predpoklady na výkon funkcie. Ostatní učitelia si v súlade s platnou legislatívou požadované vzdelanie priebežne dopĺňajú.

Základom funkčného učiteľského zboru je efektívna spolupráca všetkých jej členov, vzájomná dôvera a dobre fungujúce vzťahy. Tu zohráva kľúčovú úlohu vedenie školy, ktoré vytvára také podmienky, aby škola bola schopná rozvíjať sa predovšetkým vlastnými silami a spoločným úsilím ľudí, ktorí v nej pracujú. Je potrebné využiť silné stránky pedagogického zboru - jeho takmer 100% kvalifikovanosť, univerzálnu aprobačnú štruktúru, nízka fluktuácia, jeho vekovú rôznorodosť, ochotu pracovať na sebe, udržiavať dobré vzťahy, ochotu obetovať voľný čas pre školu.

Na škole pracujú tri asistentky učiteľa. Dve pracujú so žiakmi, ktorí pochádzajú zo sociálne zaostaleho prostredia, tretia asistentka pracuje so žiakmi v praktickej škole v rámci odborných predmetov.

Neodmysliteľnou činnosťou na škole je práca výchovného poradcu, ktorý komunikuje nielen so žiakmi, pedagógmi a rodičmi, ale aj s inštitúciami zaoberajúcimi sa záškoláctvom žiakov.

Prácu na škole skvalitňujú aj odborní koordinátori pre jednotlivé činnosti – výtvarne, hudobné, tanečné, dramatické, športové, praktické zručnosti, informačné technológie, environmentálnu výchovu, Zdravú školu, koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu a koordinátor primárnej prevencie sociálno-patologických javov.

Pre plynulé zabezpečenie chodu školy je veľmi dôležitá úroveň aj funkčnosť metodických orgánov, jednotlivých metodikov ako aj inštitúcie podieľajúcich sa spoločne so školou na výchovno-vzdelávacom procese.

Všetci zamestnanci sa snažia vytvoriť priaznivú klímu na škole na základe otvorenosti a partnerstva v komunikácii, úcty a tolerancie, uznania, empatie a spolupráce.

3.4 Organizácie pracujúce pri škole

Pri škole pracujú občianske združenie a klub žiakov.

Občianske združenie „Pomôžme postihnutým deťom“ svojimi aktivitami sa snaží byť nápomocné pri činnostiach realizovaných školou a samo vyvíja aktivity na zabezpečenie finančných prostriedkov, ktoré slúžia na skvalitnenie výchovno- vzdelávacieho procesu a záujmové aktivity.

Činnosť klubu žiakov je zameraná na podporovanie optimálneho rozvoja osobnostných kvalít, zvyšovanie úrovne, čiastkových zložiek intelektu, rozvíjanie základných a všeobecných poznatkov, podnecovanie samostatného uvažovania, poukázanie na vhodné spôsoby riešenia neznámych a problémových situácií, podporovať všestranný rozvoj žiakov s mentálnym postihnutím, primerane stimulovať samostatnosť, tvorivosť, rozvoj sociálnych spôsobilostí (sebaúcta, sebaopoznanie...), učiť žiakov relaxovať, redukovať nepozornosť a zvyšovať koncentráciu, redukovať prejavy hyperaktivity, socializovať žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, eliminovať nežiaduce prejavy v správaní žiakov.

3.5 Dlhodobé projekty a granty

Škola sa zapája do mnohých výchovných projektov organizovaných štátnou správou, cirkevnými organizáciami, mestom a súkromným sektorom. Za mnohé spomeniem Enviroprojekt „recyklohry“, Deň sukni, Noc čítania Biblie, Poznaj svoje mesto, Čítame s Osmijankom, Zdravá škola, Školské mlieko, ...

Škola sa každoročne zapája do grantového projektu organizovaného firmou SABI, kde sa sťažujú v rôznych kategóriách: zber viečok, výrobok z produktov SABI a hymna a tak získava pre školu mnohé materiálne a finančné výhry. Z grantu Hodina deťom sme doplnili edukačný materiál a zariadenie pre ČŠPP. Dvakrát sme boli úspešní aj v projektoch organizovaných firmou Orange. Škola bola vybavená počítačovou technikou cez projekt Infovek, ktorý iniciovalo Ministerstvo školstva. Tento rok sa škola uchádzala o grant z programu Východoslovenskej energetiky a mesta Bardejov CITY RUN na výstavbu dopravného ihriska, ktorý bol úspešný.

3.6 Prezentácia školy

Žiaci našej školy sa radi prezentujú svojimi schopnosťami pri rozličných príležitostiach. Tieto akcie sa konajú na pôde školy a pozývame na ne rodičov, starých rodičov a príbuzných žiakov. Škola tradične organizuje tieto akcie: Víťanie Mikuláša, vianočnú besiedku, fašiangový karneval, Krížovú cestu, oslavu Dňa matiek, týždeň zdravia, týždeň športu, Európsky deň rodičov a škôl, plavecký výcvik, a iné. Do prípravy týchto aktivít zapájame všetkých žiakov a pedagógov a snažíme sa aby obsah a forma programu bola vždy nová, zaujímavá, úsmevná či originálna.

Popri edukačnej činnosti, škola pri významných výročiach organizuje vystúpenia nielen pre rodiny žiakov ale aj pre širokú verejnosť. Pochopiteľne, je to organizované vo väčších priestoroch ako je škola. Svoje priestory nám zapožičiava Základná umelecká škola M. Viliaca v Bardejove a v poslednom čase vystúpenia pre verejnosť organizujeme v športovej hale.

Pri 40. výročí založenia školy to bolo vystúpenie s názvom „Srdce na dlaní“, pri 45. výročí „Hviezdy zeme“. V roku 2009 sme pripravili divadelné predstavenie „Taký je život“ v ktorom vystupovala okrem žiakov, učiteľov a rodičov aj známa slovenská herečka Petra Polnišová.

Poslednou prezentáciou našich žiakov, rodičov a pedagógov bolo vystúpenie pri príležitosti 50. výročia založenia školy s príznačným názvom „Taký je život II“. Vystúpenia v športovej hale boli odohrané na dvakrát. Doobeda pre žiakov bardejovských základných a stredných škôl, poobede pre rodičov, priateľov školy, predstaviteľov zriaďovateľa, mesta a sponzorov školy. Cieľom týchto programov je zvýšiť povedomie verejnosti o mentálne postihnutých žiakoch a zároveň tým budovať a zvyšovať ich sebavedomie.

K doteraz realizovaným aktivitám propagujúcim a prezentujúcim školu môžeme zaradiť:

- dni otvorených dverí na našej škole,
- výstavy žiackych výtvarných prác a výtvorov v Hornošarišskom osvetovom stredisku a Poľsko- slovenskom dome
- prezentačné DVD o našej škole a z rôznych výchovných projektov, ktoré škola organizovala,
- vydaný buletin k 40 výročiu a k 50 výročiu školy
- propagácia školy a školských aktivít v regionálnej televízii (redaktorka Mária Mochnacká)
- propagácia školy v regionálnych novinách (Bardejovské novosti),
- propagácia školy v rádiu LUMEN (redaktorka Mária Čigášová),
- účasť na medzinárodných výstavách remeselníkov (Medzinárodná výstava paličkovanej čipky v Prešove),
- účasť na jarmokoch prezentujúc remeselné práce a zručnosti žiakov praktickej školy (Ulička remesiel na Hornošarišských slávnostiach piesni a tancov v Raslaviciach a Ulička remesiel na Bardejovskom jarmoku),
- účasť na športovej súťaži v poľskom meste Strože,
- prezentácia kultúrneho programu a výrobkov žiakov na medzinárodných konferenciách organizovaných Teologickou fakultou, katedrou sociálnej práce v Košiciach,
- posielanie vlastných vianočných a veľkonočných pozdravov.

3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Veľmi dobrá spolupráca školy je s Centrom psychologicko-pedagogického poradenstva a prevencie v Bardejove, Centrom voľného času v Bardejove s mestským úradom – odborom školstva, ako aj s mestskými poslancami v školskej komisii. Škola má výborne styky aj s domovmi sociálnych služieb v meste a okrese Bardejov sú to DSS Ália, DSS Dúha, IZKOR-GYM a domov dôchodcov. Stretávame sa pri rozličných príležitostiach, ale nielen to, vieme si pomôcť, vzájomne sa povzbudiť, poradiť a tak participovať na dobre toho druhého.

Spolupráca so základnými školami v okrese je na dobrej úrovni, vzájomne sa pozývame na tvorivé dielne, športové dopoludnia, kultúrne programy....Aj takýmto spôsobom sa škola zviditeľňuje a buduje si dobré meno.

3.8 Vnútroň systém kontroly a hodnotenie zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov je jednou z najdôležitejších činností systému riadenia ľudských zdrojov. Okrem motivácie slúži ako zdroj veľkého množstva informácií pre ďalšiu personálnu činnosť. Dobre spracovaný systém hodnotenia zamestnancov sa prejaví hlavne v zvýšenom pracovnom výkone, v zlepšení motivácie zamestnancov ku kvalite, v zvýšení spravodlivosti a efektívneho odmeňovania a mnohých ďalších aspektov.

Ciele kontroly:

- získať prehľad o odbornej a metodologickej pripravenosti učiteľov a výchovných pracovníkov,
- zabezpečiť plynulý chod vyučovania, dodržiavanie pracovnej disciplíny, rozvrhu hodín,
- sledovať plnenie úloh plánu práce školy, ako aj ostatných vnútorných dokumentov školy, pracovno-právnych predpisov, z pracovných porád,
- dodržiavanie bezpečnostných predpisov,
- získať prehľad o úrovni výchovno - vzdelávacieho procesu,
- získať prehľad o objektívnosti hodnotenia a klasifikácie žiakov jednotlivými učiteľmi, s cieľom zabezpečiť zjednocovanie kritérií pri klasifikácii,
- využívanie učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- stav pedagogickej a žiackej dokumentácie,
- kvalita spolupráce jednotlivých vyučujúcich ako aj všetkých zamestnancov,
- úroveň práce v záujmových útvaroch,

Hodnotenie zamestnancov sa bude na základe:

- pozorovania (hospitácie),
- rozhovoru,
- hodnotenie manažmentom školy,
- na základe ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok mimoškolskej činnosti,
- vzájomného hodnotenia učiteľov (otvorené hodiny, vzájomné hospitácie)
- hodnotenia rodičmi, verejnosťou,
- dobrých, dlhotrvajúcich výsledkoch vo výchovno-vyučovacom procese,
- príkladného vzťahu k žiakom a ich rodičom,
- tvorivého prístupu, ochote ďalšieho vzdelávania, presnosť, dochvilnosť, samostatnosť,
- taktnosť a kladný vzťah k organizácii,
- reprezentácie seba a školy prostredníctvom výsledkov na súťažiach,
- tvorba projektov,
- účasť na akciách školy,

3.9 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov /PZ/

1. Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor je stabilizovaný. Tvoria ho PZ s pedagogickou i odbornou spôsobilosťou. Väčšinou má dlhoročné skúsenosti so vzdelávaním zdravotne znevýhodnených žiakov. Spolu s mladými PZ sa podieľajú na premene tradičnej školy na modernú. Formou systematického vzdelávania podľa plánu kontinuálneho vzdelávania na príslušný rok.

2. Vzdelávanie PZ

- vzdelávanie na získanie kvalifikačných kompetencií v odbore špeciálna pedagogika pre mentálne postihnutých
- podľa plánu kontinuálneho vzdelávania na získanie kompetencií:

a/ vo využívaní moderných informačných a komunikačných technológií

b/ vzdelávanie žiakov s poruchami správania

c/ v rozvoji kľúčových spôsobilostí tvorby ŠkVP

4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu pre praktickú školu

Vzdelávacie program pre Praktickú školu, ktorej vzdelávacie programy poskytujú vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností žiakom s mentálnym postihnutím alebo žiakom s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným zdravotným postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilišti, je súčasťou vzdelávacích programov pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím. Praktická škola je určená pre chlapcov i dievčatá, menej zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu A a manuálne zručných absolventov špeciálnej základnej školy vzdelávaných podľa variantu B a C.

4.1. Ciele výchovy a vzdelávania

Škola má žiakom poskytnúť možnosť fyzicky a psychicky dospieť tak, aby mohli čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku. Cieľom praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu a na vykonanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby.

4.2 Charakteristika vzdelávania a formy organizácie výchovy a vzdelávania

Dĺžka štúdia v praktickej škole trvá tri roky.

Podmienky prijatia žiaka do praktickej školy

V súlade s §62 zákona MŠ SR č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (Školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v súlade so zákonom č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhlášky č.322/2008 Z.z. o špeciálnych školách a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní /správny poriadok/ v znení neskorších predpisov, riaditeľka školy po prerokovaní na pedagogickej rade, rade školy a so súhlasom zriaďovateľa, **určuje** tieto kritériá prijímacieho konania:

- do Praktickej školy môže byť prijatý žiak, ktorý ukončil vzdelávanie v SZŠ, alebo ukončil vzdelávanie v špeciálnej triede pre žiakov s mentálnym postihnutím v ZŠ a predloží kópiu lekárskej správy odborného lekára, že je žiakom s **mentálnym postihnutím, prípadne viacnásobným postihnutím**. Do praktickej školy, môže byť prijatý občan s mentálnym postihnutím, ktorý dovŕšil 18 rokov života a neabsolvoval odborné učilište.
- Uchádzačov o štúdium prijíma riaditeľka Spojenej školy na základe návrhu prijímacej komisie.
- Uchádzači o štúdium budú prijatí **bez prijímacích skúšok**, na základe osobného pohovoru.

Charakteristika vzdelávania

Vyučovaci čas žiaka je v 1., 2. a 3. ročníku minimálne 26 hodín a maximálne 28 hodín týždenne. Vzdelávanie žiakov je členené do jednotlivých ročníkov. Obsah vzdelávania prebieha v jednotlivých ročníkoch na vyučovacích hodinách a je určený rámcovými učebnými osnovami vyučovacích predmetov alebo modulov. Ak zdravotné znevýhodnenie neumožňuje vzdelávanie žiaka podľa vypracovaného učebného plánu, žiak sa vzdeláva podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý rešpektuje jeho špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Obsah vzdelávania v praktickej škole tvorí učivo povinných a voliteľných predmetov. Medzi všeobecnovzdelávacie predmety je zaradený slovenský jazyk a literatúra, matematika, výchova k mravnosti a k občianstvu, výtvarná výchova, hudobná výchova a telesná výchova. Odborno-praktické predmety: rodinná výchova, zdravotná výchova, ručné práce a šitie, príprava jedál a výživa, domáce práce a údržba domácnosti - sú zamerané ako príprava na rodinný život. Profilujúcim predmetom našej školy sú remeselné práce.

Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Vzdelávací program praktickej školy sa ukončuje celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného príslušným vzdelávacím programom. Dokladom o získanom vzdelaní je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činností, ktorú je žiak schopný vykonávať.

4.3 Stupeň vzdelávania

Nižšie stredné vzdelanie – ISCED 2C - získa žiak absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie o absolvovaní praktickej školy.

4.4 Vyučovaci jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky.

4.5 Postup do ďalšieho ročníka

- Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý prospel.
- Žiak, ktorý bol na konci druhého polroka hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky z viac ako dvoch povinných vyučovacích predmetov, opakuje ročník.

4.6 Spôsob a podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania

Vzdelávací program praktickej školy sa ukončuje celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného príslušným vzdelávacím programom. Dokladom

o získanom vzdelaní je záverečné vysvedčenie o absolvovaní praktickej školy s profilujúcim predmetom , so zameraním na vykonávanie jednoduchých pracovných činností.

Úspešným absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy žiak získa nižšie stredné vzdelanie.

5 Profil absolventa

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania – Praktická škola získa v rámci vzdelávacieho programu pre praktickú školu možnosť fyzický a psychický dospieť tak, aby mohol čo najsamostatnejšie žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a pracovať v chránenom pracovisku.

Absolvent našej praktickej školy jej absolvovaním ukončuje svoje vzdelávanie. Mal by dokázať dokázali prijímať informácie v hovorenej a posunkovej reči, zvládnuť základné matematické predstavy, rozlišovať dobro a zlo, zvládnuť základné pravidlá spoločenského správania, vedieť regulovať vlastné správanie, zvládať emócie, základy sebaobsluhy, získavať návyky smerujúce k ochrane vlastného zdravia, k zvládnutiu jednoduchých manuálnych prác. Absolvovaním praktickej školy by mal byť dostatočne pripravený na život v rodine, v a praktickej činnosti v spoločnosti pod dohľadom dospeléj osoby.

Praktická škola nie je profesijne zameraná na zvládnutie učebného odboru, preto po jej absolvovaní nezískavajú žiaci vysvedčenie o absolvovaní Praktickej školy so zameraním na remeselné práce.

5.1 Kľúčové kompetencie absolventa

Profil absolventa je založený na kľúčových spôsobilostiach (kompetenciách), ktoré zahŕňajú komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať - zjednodušene ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom občianskom, rodinnom a osobnostnom živote.

Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a seba vzdelávania, t.j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy. Nadväzujú na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania

(a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,

(b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

(c) kompetencie (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

(d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,
- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,

(e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziludským vzťahom,

(g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

6 Učebný plán

Voliteľné hodiny uvedené v Štátnom vzdelávacom programe sú pridelené povinným učebným predmetom.

Pri transformácii ŠVP na ŠkVP sme postupovali tak, že disponibilné hodiny sme využili na zvýšenie počtu hodín v povinných predmetoch bez pridania obsahu za účelom precvičovania a upevňovania učiva. Učebný plán sme rozšírili o jednu vyučovaciu hodinu – náboženská výchova. Zameranie školy na odovzdávanie kultúrnych hodnôt národa ukrytých v ľudových tradíciách a ľudových remeslách sa zatiaľ bude odrážať vo výbere metód a foriem práce v rámci obsahu učebných osnov jednotlivých predmetov. Zároveň zvyšovanie počítačovej gramotnosti budeme realizovať uplatňovaním inovatívnych metód na vyučovaní používaním informačných technológií pri precvičovaní a upevňovaní učiva.

Rámcový učebný plán pre praktickú školu

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe			
	1.	2.	3.	SPOLU
Všeobecné vzdelávanie	8	8	8	24
Odborno-praktické predmety	8	8	8	24
Voliteľné predmety	5	5	5	15
Disponibilné hodiny	5	5	5	15
CELKOM	26	26	26	78

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe			
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	8+1	8+1	8+1	24+3
Jazyk a komunikácia • slovenský jazyk a literatúra	1+1	1+1	1+1	3+3
Matematika a práca s informáciami • matematika	2	2	2	6
Človek a spoločnosť • výchova k mravnosti a občianstvu	1	1	1	3
Umenie a kultúra • hudobná výchova • výtvarná výchova	2	2	2	6
Zdravie a pohyb • telesná výchova	2	2	2	6
ODBORNO-PRAKTICKÉ PREDMETY	8+2	8+2	8+2	24+6
Rodinná výchova	1	1	1	3
Zdravotná výchova	2	2	2	6
Ručné práce a šitie	1+1	1+1	1+1	3+3
Príprava jedál a výživa	3	3	3	9
Domáce práce a údržba domácnosti	1+1	1+1	1+1	3+3

VOLITEĽNÉ PREDMETY				
Remeselné práce	5+1	5+1	5+1	15+3
Človek a hodnoty • náboženská výchova	+1	+1	+1	+3
Všeobecné a odborné-praktické predmety	16	16	18	
Voliteľné predmety	5	5	5	
Disponibilné hodiny	5	5	5	
SPOLU	26	26	26	

6.1 Disponibilné hodiny

Disponibilné hodiny sa využívajú na posilnenie hodinovej dotácie základného učiva v (povinných predmetoch): slovenský jazyk a komunikácia, ručné práce a šitie, domáce práce a údržba domácnosti, remeselné práce, náboženská výchova. Dôvod navýšenia je uvedený v tabuľke.

Ročník	Predmet	Navýšenie Počet hodín	Dôvod
1 – 3	JAK	1	Prehľbovať získané vedomosti, zlepšiť čítanie s porozumením textu, rozvíjať slovnú zásobu a schopnosť vyjadrovať sa pri bežnej komunikácii v praktickom živote.
	NBV	1	Hlbšie rozvíjať návyk osobného vzťahu s Bohom cez modlitbu a nadobudnúť základné zručnosti potrebné pre plnohodnotný kresťanský život.
	RPE	1	Predmet ovplyvňuje rozvoj jemnej motoriky a vytváranie pracovných zručností. Žiaci si upevňujú získané zručnosti, spoznávajú nové materiály a techniky.
	DPU	1	Myslenie žiakov sa rozvíja na základe zmyslového poznania. Žiaci získavajú poznatky o hospodárení v domácnosti, spoločnosti o ochrane prírody. Prostredníctvom exkurzií sa oboznámia s novými poznatkami potrebnými pre bežný život.
	RNP	1	Predmet rozvíja, zdokonaľuje a prehľbuje manuálne a pracovné zručnosti a schopnosti žiakov ako aj poznávanie remesiel a tradícií našich predkov.
SPOLU		5	

6.2 Prierezové témy

Prierezové témy sú začlenené do povinných predmetov a podľa svojho obsahu sú uvedené v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Prierezové témy odrážajú vo vyučovacom procese aktuálne problémy súčasného sveta, a preto sú neoddeliteľnou súčasťou základného vzdelania. Z daných prierezových tém nevytvárame samostatné vyučovacie predmety, ale integrujeme ich do všetkých vyučovacích predmetov všetkých ročníkov. Zaradenie určitej prierezovej témy je vyčlenené v tematických výchovno-tematických plánoch jednotlivých predmetov vo všetkých ročníkoch. Sú to:

1. Dopravná výchova	DOV
2. Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR
3. Environmentálna výchova	ENV
4. Mediálna výchova	MEV
5. Multikultúrna výchova	MUV
6. Ochrana života a zdravia	OŽZ
7. Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	PPZ
8. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	RLK

7 Učebné osnovy pre praktickú školu

v prílohe

8 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu pre praktickú školu

8.1 Personálne zabezpečenie

Z hľadiska špecifikácie zdravotného postihnutia žiakov výchovno-vzdelávací proces zabezpečujú odborní pracovníci školy: špeciálny pedagóg, asistent pedagóga u žiakov s viacnásobným postihnutím, prípadne osobný asistent, školský psychológ, logopéd. Pedagogický zbor je tvorený kvalifikovanými pedagógmi všetkých vekových skupín. Všetci pedagógovia majú základy počítačovej gramotnosti.

Pedagógovia sa neustále vzdelávajú formou seminárov a kurzov, niektorí si zvyšujú kvalifikáciu diaľkovým štúdiom na vysokej škole.

8.2 Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

Trieda okrem charakteru bežnej triedy, je vybavená aj špeciálnymi pomôckami:

- ležadlom na relaxačnú činnosť, ako aj kompenzačnými pomôckami podľa potrieb žiakov:
- prostriedky na uľahčenie komunikácie (piktogramy, obrázková abeceda,...)
- samostatná rehabilitačná miestnosť, rehabilitačné pomôcky,
- špeciálne vybavená počítačová miestnosť,
- špeciálna trieda pre výuku odbornopraktických predmetov: príprava jedál a výživa, domáce práce a údržba domácnosti,
- tkáčsky stav,

Vzdelávacie pomôcky: počítač, interaktívna tabuľa, tlačiareň, CD prehrávač, pracovné stoly, automatická práčka, žehličky, vysávač, šijací stroj, pomôcky na paličkovanie, pomôcky na výtvarnú výchovu, pomôcky na rodinnú výchovu (bábika, detská výbavička), pomôcky na zdravotnú výchovu (modely jednotlivých sústav),

8.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Jednou z najdôležitejších úloh školy je zabezpečiť pre žiakov a zamestnancov školy bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch školy. V odborných učebniach a dielňach sú vypracované a na viditeľnom mieste umiestnené bezpečnostné pokyny, ktoré musia pri práci všetci dodržiavať. Žiaci majú zakázané vykonávať práce, ktoré môžu byť pre nich nebezpečné.

Pred vyučovaním, po vyučovaní, počas prestávok a počas obeda je zabezpečený dozor nad žiakmi podľa harmonogramu, ktorý je zverejnený v zborovni školy a v školskej jedálni.

Dôležitým článkom bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov je ustanovenie profesie asistenta učiteľa, ktorý pomáha pri zabezpečovaní výchovno-vzdelávacieho procesu žiaka s mentálnym postihnutím, pri výchove a vzdelávaní ktorého vzhľadom na jeho stupeň a mieru postihnutia bez prítomnosti asistenta učiteľa nie je možné garantovať bezpečnosť a ochranu zdravia tohto žiaka, prípadne ostatných žiakov triedy a taktiež prekonávanie bariér, pre žiaka neprekonateľných z dôvodu jeho zdravotného postihnutia

Priestory určené na praktickú prípravu sú uspokojené platným technickým predpisom, čím sú vytvorené podmienky na bezpečnú prácu.

Žiaci sú na odbornopraktických a voliteľných predmetoch na začiatku školského roku dôkladne oboznámení s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými a technickými predpismi, technickými normami, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov. S uvedenými predpismi a požiadavkami sú oboznamovaní podľa potreby aj v priebehu školského roku.

Pri práci, ktorá si vyžaduje priamy dozor sú všetky pracovné miesta obsiahnuté priamym dozorom zo strany osoby, ktorá je na to poverená, aby v prípade možného ohrozenia žiaka mohla bezprostredne zasiahnuť. Elektrospotrebiče priamo do elektrickej siete zapájajú a odpájajú len pedagógovia.

V posledný deň vyučovania pred stanovenými prázdninami v priebehu školského roka a na konci školského roka sú žiaci pravidelne oboznámení a poučení s bezpečnosťou a ochranou zdravia počas prázdnin.

9 Hodnotenie výsledkov vzdelávania žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Základom hodnotenia žiaka je slovné hodnotenie. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov s mentálnym postihnutím berieme do úvahy stupeň mentálneho postihnutia a vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Využívame tieto spôsoby hodnotenia:

- **priebežné hodnotenie:** na spätnú väzbu používame percentá, slovné ohodnotenie, neverbálne gestá
- **sebahodnotenie žiakov, portfólio:** vedíme žiakov k tomu, aby popisne hodnotili sledovaný jav, sebahodnotenie býva konfrontované v diskusii s hodnotením spolužiakov a učiteľa. Jednou s osvedčených foriem je vytváranie si portfólia vlastných úspechov, ktoré obsahuje rôzne typy materiálov žiaka (písomné práce, projekty, záznamy, výtvarné a literárne práce, učiteľove záznamy, fotodokumentáciu zo súťaží a akcií školy, osobné vysvedčenia,...)
- **hodnotenie na vysvedčení:** v súlade s platnou legislatívou používame na záverečné hodnotenie slovné hodnotenie.

Metódy a formy overovania vedomostí a schopností žiakov

Podľa spôsobu vyjadrovania sa žiakov pri skúšaní využívame:

- Ústne skúšanie – hovorený prejav, prednes, ...
- Písomné skúšanie – písomné práce, testy, diktáty, ...
- Praktické činnosti – overovanie manuálnych zručností pracovného postupu

Podľa počtu súčasne skúšaných žiakov realizujeme:

- Individuálne skúšanie
- Skupinové skúšanie

Pri hodnotení vo všetkých predmetoch pristupujeme ku každému žiakovi individuálne, hodnotíme nielen jeho vedomosti a zručnosti, ale aj jeho snahu, zapájanie sa do činností, plnenie si povinností a pokrok.

Za účelom získania spätnej väzby, získania informácií, ako sa žiaci učia, odhalenia a diagnostikovania nedostatkov, chýb, ťažkostí a príčin v procese učenia sa žiaka za účelom ich odstránenia a zefektívnenia jeho učebnej činnosti využívame veľmi často formatívne

hodnotenie, ktoré nebýva spojené s klasifikáciou žiakov. Priebežné a záverečné hodnotenie žiakov je spojené so sumatívnym hodnotením.

Pri skúšaní, hodnotení a klasifikácii žiackych učebných výkonov sa budeme aj naďalej riadiť zásadami:

- zisťovať a hodnotiť treba to, čo žiak vie a nesnažiť sa v prvom rade odhaľovať jeho nedostatky, aj keď bez ich poznania nemožno pristúpiť k ich odstráneniu,
- žiaka porovnávame len so žiakom samým. Pokrok žiaka v čase sledujeme prostredníctvom pracovného portfólia a pri hodnotení výsledkov žiaka vychádzame z jeho vlastných možností a schopností.

Máme za to, že práve takáto formulácia prospechu umožňuje objektívnejšie zhodnotiť nielen poznatky, zručnosti a návyky, ale aj snahu žiaka, jeho tvorivosť, aktivitu a celkový záujem o učenie.